

RAPORT Z WIZYTACJI **(ocena programowa)**

Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 października 2012r.

dokonanej w dniach 25-26 lutego 2015 r. na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” prowadzonym w ramach obszaru sztuki na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim realizowanych w formie studiów stacjonarnych na Wydziale Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Joachim Pichura - członek PKA

członkowie:

prof. Jerzy Swoboda - ekspert PKA

dr hab. Jagna Dankowska - ekspert PKA

prof. dr Ramunė Marcinkevičiūtė – ekspert międzynarodowy PKA

mgr Łukasz Łukomski - ekspert ds. formalno-prawnych PKA

Wiktor Kordyś - ekspert ds. studenckich PKA

Krótką informacja o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz trzeci oceniała jakość kształcenia na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” prowadzonym na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia na Wydziale Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.

Wizytacja odbyła się z inicjatywy Komisji w ramach harmonogramu ustalonego na rok akademicki 2014/2015. Rozpoczęcie wizytacji poprzedziło zapoznanie się członków Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni, ustalenie podziału kompetencji w trakcie wizytacji oraz sformułowanie wstępnie dostrzeżonych problemów. W toku wizytacji Zespół spotkał się z władzami Uczelni i Wydziału, analizował dokumenty przedstawione przez Władze Uczelni i Wydziału na potrzeby wizytacji, przeprowadził hospitacje zajęć i wizytację bazy dydaktycznej, odbył spotkania ze studentami i pracownikami realizującymi zajęcia na ocenianym kierunku, przeanalizował wylosowane prace dyplomowe.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

I. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Z inicjatywy Dolnośląskiego Towarzystwa Muzycznego, za zezwoleniem Ministerstwa Kultury i Sztuki 5 listopada 1948 roku została utworzona Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna (od 1981 roku Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego) we Wrocławiu.

Strategia Rozwoju Akademii Muzycznej na lata 2012-2020 (w tym misja oraz wizja rozwoju) została przyjęta na podstawie Uchwały nr 31/2011/2012 Senatu Uczelni z dnia 25 kwietnia 2012 roku.

Misja Uczelni została przedstawiona w jasno i przejrzysto skonstruowanym dokumencie *Strategia Rozwoju Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu na lata 2012 – 2020*, opublikowanym oraz zamieszczonym na uczelnianej stronie internetowej (www.amuz.wroc.pl). *Strategię* opracował Komitet ds. Strategii Rozwoju AMKL powołany przez Rektora (Zarządzenie nr 6/91/2011/2012 z 9.XI 2011). Integralnymi elementami tego dokumentu są *Strategie Rozwoju* poszczególnych Wydziałów. Bieżący nadzór nad realizacją strategii sprawuje Rektor i Senat Uczelni. W *Strategii Rozwoju AMKL* osiągnięcia i zamierzenia jest doskonalenie jakości funkcjonowania Akademii w każdym obszarze jej działania (dydaktyka, działalność artystyczna, naukowo - badawcza i administracyjna).

Jedną z nadrzędnych idei misji, stanowiącej podstawę strategii uczelni jest autonomiczność akademicka we wszystkich obszarach działania, a więc prowadzenie działalności: dydaktycznej, artystycznej, naukowo – badawczej oraz prac innowacyjno – rozwojowych, zachowując we wszystkich płaszczyznach dbałość o nadrzędny cel jakim jest najwyższa jakość kształcenia. Istotnym elementem strategii jest określenie, podporządkowanym misji i wizji rozwoju uczelni, priorytetów i celów szczegółowych i ich sposobów realizacji, w oparciu o diagnozę ryzyka, zaprezentowaną w części *Identyfikacja ryzyka*, w tym zagrożenia związane z istniejącym niższym demograficznym, niestabilność prawa dotyczącego nauki i szkolnictwa wyższego oraz niewystarczające finansowanie z budżetu państwa szkolnictwa wyższego.

Strategia Rozwoju Wydziału Edukacji Muzycznej (zmiana nazwy Wydziału na „Wydział Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej” na podstawie Zarządzenia nr 45/2013 Rektora Uczelni z dnia 26 września 2013 r.) Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu na lata 2012-2020 została przyjęta na podstawie Uchwały nr 13/2011/2012 Rady Wydziału Edukacji Muzycznej.

Koncepcja kształcenia na Wydziale Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej, wyodrębniająca trzy specjalności: edukacja muzyczna, prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych oraz muzyka kościelna, odpowiada założeniom misji Uczelni i obranej strategii Wydziału. Wydział zmienił nazwę z: Wydziału Edukacji Muzycznej na Wydział Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej po to, by w pełni wskazywać na spójność wizerunku Wydziału z treściami i koncepcją kształcenia oferowanymi studentom.

Podstawą wyznaczającą koncepcję kształcenia i przyjętych efektów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla kierunku edukacji muzycznej są efekty kształcenia w zakresie sztuki, zatwierdzone Uchwałą nr 27/20011/2012 Senatu AMKL z dnia 23 marca

2012 roku. Uchwała ta poprzedzona została Zarządzeniem nr 1/8/2011/2012 z dnia 3 października 2011 w sprawie wprowadzenia w AMKL Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Wyrazem współzależności taktyki strategicznej i innowacyjności w ofercie kształcenia Wydziału Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej jest wybieranie przez studentów specjalności na studiach I i II stopnia, w momencie ich rozpoczęcia oraz możliwości dowolnego łączenia specjalności. Poszerza to kompetencje absolwentów w ich przyszłej pracy zawodowej, wymagającej łączenia wiedzy specjalistycznej z wiedzą ogólną. Priorytetem o budowaniu założeń koncepcji kształcenia jest rozwijanie indywidualnych predyspozycji studenta, w oparciu o relację mistrz - uczeń. Zakładanej sylwetce absolwenta oraz wymogom rynku pracy przyporządkowane są plany studiów i treści kształcenia w ramach poszczególnych przedmiotów.

2) Wewnętrzni i zewnętrzni interesariusze uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

W budowaniu koncepcji kształcenia zaangażowani są przede wszystkim kierownicy działających w ramach Wydziału dwóch katedr: Katedry Edukacji Muzycznej, Katedry Chóralistyki i Prowadzenie Zespołów oraz Zakładu Muzyki Kościelnej. Wszystkie poczynania w tej kwestii zatwierdzone są przez Radę Wydziału i omawiane ze studentami zaangażowanymi w działania Katedr i Zakładu oraz posiadających przedstawicieli w Radzie Wydziału i w Senacie AMKL. Wszystkie przedsięwzięcia korelowane są z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia. Proces określania koncepcji kształcenia podyktowany jest zmieniającymi się rozporządzeniami resortu szkolnictwa wyższego i nauki oraz sytuacją na rynku pracy. Zmiany te następują tak szybko, iż nie można zamknąć jednego planu nauczania bez dokonania korekt. Każdy rok studiów ma inną siatkę godzin i plan studiów.

Władze Wydziału pozostają w stałym kontakcie z interesariuszami zewnętrznymi. Należą do nich m.in: dyrektorzy szkół muzycznych i ogólnokształcących, dyrektorzy placówek artystycznych Wrocławia i regionu, przedstawiciele stowarzyszeń muzycznych oraz koordynatorzy projektu Śpiewający Wrocław i Śpiewająca Polska. Wielu z przedstawicieli tej grupy ukończyło Wydział Edukacji Muzycznej. Niektórzy są pracownikami Wydziału lub z nim współpracują.

Autorem projektu edukacyjnego Śpiewający Wrocław, działającego na rzecz rozwoju polskiej chóralistyki jest absolwent AMKL ściśle współpracujący z rodzimą uczelnią, który wspólnie z Narodowym Centrum Kultury stworzył program Śpiewająca Polska, sprawujący opiekę finansową i merytoryczną nad ponad 400 chórami w Polsce.

W ramach obchodów Jubileuszu 65-lecia Uczelni i Wydziału zorganizowana została konferencja pt. *Wczesna edukacja muzyczna dzieci jako forma profilaktyki wykluczenia muzycznego*. (29. XI. 2013) skierowana do dyrektorów szkół, nauczycieli muzyki i innych zainteresowanych problematyką edukacyjną. Przedsięwzięcie to ilustruje z jednej strony świadomość wagi wczesnej edukacji muzycznej, z drugiej mówi o zaangażowaniu Wydziału

w kształt procesu nauczania w szkolnictwie pozamuzycznym wszystkich stopni i tym samym o zatrudnieniu absolwentów Wydziału.

Udział studentów kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej Wydziału Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu w określaniu koncepcji kształcenia należy ocenić jako odpowiedni. Studenci uczestniczą w posiedzeniach Rady Wydziału, stanowiącej podstawową jednostkę organizacyjną w rozumieniu art. 60 ust. 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r, Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 27 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.), zwanej dalej Ustawą. Rada ta liczy dziewiętnastu członków, w tym czterech studentów, co spełnia przesłanki art. 67 ust. 4 Ustawy.

Studenci mają możliwość wywierania wpływu na koncepcję kształcenia oraz profil, cele i perspektywy rozwoju kierunku, poprzez aktywne uczestnictwo w posiedzeniach Rady Wydziału (stwierdzone na podstawie protokołów z trzech ostatnich posiedzeń Rady Wydziału, poprzedzających datę wizytacji), a także poprzez wykorzystywane prawo wglądu do ogółu dokumentacji procesu kształcenia oraz wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Podczas spotkania ZO PKA ze studentami-członkami Rady Wydziału - podkreślili oni, że ze względu na małą liczbę studentów kierunku, wszelkie kwestie dotyczące rozwoju kierunku są opracowywane we współpracy z Władzami Wydziału na podstawie bieżących kontaktów, które nie mają charakteru zinstytucjonalizowanego. Zdaniem studentów taka forma współpracy jest dla nich najbardziej dogodna.

Studenci wskazali na przykłady swojego wpływu na kształtowanie koncepcji kształcenia. Na podstawie wyników analiz procesu ewaluacji zajęć dydaktycznych studenci doprowadzili do zmiany siatki godzinowej. Przykładem wpływu studentów na koncepcje rozwoju kierunku było także bezpłatne udostępnienie studentom sal do ćwiczeń indywidualnych.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) *Misja i Strategia Uczelni* oraz odpowiadające im dokumenty dotyczące ocenianego kierunku są ściśle związane z koncepcją kształcenia i jej celami wyznaczonymi przez założone efekty kształcenia;

2) W procesie ustalania koncepcji kształcenia brali czynny udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Studenci wizytowanego kierunku aktywnie uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia, jego profilu, celów, efektów oraz perspektywy rozwoju poprzez współpracę z Władzami Wydziału w ramach Rady Wydziału, a także poprzez bieżące kontakty z Władzami. Reprezentanci studentów korzystają z prawa wglądu do dokumentacji dotyczącej procesu kształcenia.

II. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Uchwałą nr 27/2011/2012 z dnia 21 marca 2012 r. Senat Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu określił efekty kształcenia na kierunku studiów „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Na wysoką ocenę zasługuje zgodność kierunkowego systemu i koncepcji kształcenia z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. System ten wyznacza założone kierunkowe i specjalnościowe oraz przedmiotowe efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Są one zgodne z obraną koncepcją edukacyjną w obszarze kształcenia w zakresie sztuki, w dziedzinie sztuk muzycznych, profilu ogólnoakademickiego, zatwierdzoną Uchwałą nr 27/2011/2012 Senatu AMKL z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia na kierunku studiów edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Uchwała ta wyposażona została w dwa załączniki dotyczące określenia efektów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia. Tryb zdobywania uprawnień nauczycielskich regulowany jest Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, oraz rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli.

Koncepcja kształcenia w pełni odpowiada koncepcji rozwoju Wydziału Edukacji Muzycznej określonej w *Strategii Rozwoju Wydziału*. Dotyczy ona przede wszystkim: stałego doskonalenia jakości kształcenia poprzez udoskonalanie istniejącej oferty dydaktycznej zgodnie z przyjętymi efektami kształcenia i dostosowywanie programów nauczania do sytuacji na muzycznym rynku pracy; rozwijania i umacniania istniejących pozycji działalności naukowej i artystycznej (cykli koncertowych, konferencji i sympozjów, wydawnictw, inicjowanie programów badawczych); rozwijania współpracy z otoczeniem przyporządkowane nadrzędnym ideom rozwoju kultury muzycznej Wrocławia i Dolnego Śląska.

Kierunkowe efekty kształcenia są w pełni spójne z przedmiotowymi efektami kształcenia, sprecyzowanymi w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Kierunkowe efekty kształcenia w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych realizowane są w trzech modułach, pokrywających się z trzema specjalnościami funkcjonującymi na Wydziale. Są nimi: edukacja muzyczna, prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych oraz muzyka kościelna, dla których opracowane zostały tablice zawierające matryce efektów kształcenia dla pierwszego i drugiego stopnia studiów. Matryce te opracowane zostały według

wzoru zamieszczonego w Załączniku nr 1 do Uchwały nr 461/2012 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, natomiast opis efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki muzycznej według wzoru zawartego w Dz. U. z 2011 nr 23 poz. 1520, Załącznik 8 (9.XII.2011), łącznie z podziałem w zakresie wiedzy na: znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością, zrozumienie kontekstu sztuki muzycznej, improwizacji i pedagogiki; w zakresie umiejętności na umiejętność: interpretacji, pracy w zespole, ćwiczenia i pracy podczas prób, czytania nut, improwizacji; umiejętności: słuchowe, twórcze, odtwórcze, werbalne i pedagogiczne oraz znajomość repertuaru; w zakresie kompetencji społecznych na: niezależność w podejmowaniu pracy, niezależność od uwarunkowań psychologicznych, krytycyzm, komunikację społeczną oraz ochronę praw autorskich i praw własności przemysłowej.

Doskonale opracowany system kształcenia dla trzech specjalności wynika z obszaru wiedzy, w którym osadzony jest kierunek edukacji artystycznej w zakresie edukacji muzycznej. Na plan pierwszy wysuwa się tutaj osiągnięcie umiejętności swobodnego i kreatywnego posługiwania się środkami przekazu artystycznego w ramach specjalności oraz w obrębie działań o charakterze interdyscyplinarnym, scalającym działania artystyczne z naukowymi.

Koncepcja rozwoju kierunku opracowana została z uwzględnieniem prowadzonej na Wydziale działalności artystycznej i naukowej, możliwości kadrowych i finansowych, metod oceny osiągnięć studentów, bazy materialnej niezbędnej do realizacji programu oraz po konsultacjach z interesariuszami wewnętrznymi i uwzględnieniem uwag interesariuszy zewnętrznych.

Kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia osiągnąć są w pełni poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia sprecyzowanych w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Istotnym elementem umożliwiającym znakomite funkcjonowanie tego systemu jest skonstruowanie planu studiów. Obejmuje on cztery grupy przedmiotów: podstawowe, kształcenia ogólnego, specjalnościowe, kształcenia nauczycielskiego oraz praktyki. Przedmioty podstawowe i kształcenia ogólnego są wspólne dla trzech specjalności. Pozostałe przedmioty student wybiera w momencie wyboru specjalności. Wydział zapewnia studentom elastyczność w doborze przedmiotów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% wszystkich przedmiotów umieszczonych w siatce godzin. Forma zajęć dostosowana jest do specyfiki przedmiotów, które realizowane są w trybie zajęć indywidualnych, grupowych i zbiorowych. Z oferowanej puli przedmiotów studenci wybierają przedmioty fakultatywne zgodnie ze swoimi zainteresowaniami, a niezależnie od studiowanej specjalności. Fakultety nie obowiązują na pierwszym roku studiów licencjackich.

Tak więc struktura programu kształcenia pozwala na zdobycie w obrębie jednego kierunku szerokich kompetencji zawodowych, uwzględniających jednocześnie zainteresowania studentów. Zdecydowana większość studentów realizuje więcej niż jedną specjalność, co umożliwia struktura kształcenia wyrażająca się w organizacji studiów.

Nabywanie umiejętności praktycznych zapewnia przemyślany i znakomicie realizowany system praktyk, uwzględniający specyfikę specjalności. Praktyki pedagogiczne na studiach pierwszego i drugiego stopnia łącznie dla specjalności edukacja muzyczna realizowane są dla toku studiów 2012/2013 w wymiarze 240 godzin, a dla roku studiów od 2013/2014 – 270

godz.; dla specjalności prowadzenie zespołów praktyki pedagogiczne i zawodowe realizowane są w tych samych latach w wymiarze: 225 godz. i 255 godz.; dla specjalności muzyka kościelna praktyki zawodowe i pedagogiczne realizowane są w wymiarze 160 godz. Realizowane praktyki spełniają warunki sformułowane w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Celem praktyki pedagogicznej jest gromadzenie doświadczeń dydaktyczno – wychowawczych potrzebnych w pracy nauczyciela oraz wcielanie w życie wiedzy zdobytej na metodykach nauczania przedmiotu, a w przypadku wiedzy zawodowej zdobywanie doświadczenia artystycznego w tych dziedzinach, które ujęte są w kierunkowych efektach kształcenia. Zmieniająca się liczba godzin przeznaczonych na praktyki oraz zmiany w planach zajęć świadczą o stałym procesie doskonalenia jakości kształcenia poprzez realizację celów i szczegółowych efektów kształcenia dla poszczególnych modułów kształcenia, a tym samym o dostosowywaniu struktury kształcenia do zmian zachodzących na rynku pracy, np. w reformowanym obecnie podstawowym szkolnictwie muzycznym. Z tego powodu od roku akademickiego 2015/2016 r. wprowadzone zostaną praktyki w zakresie rytmiki z kształceniem słuchu (15 godz.) i kształcenia słuchu z audycjami muzycznymi (15 godz.), na studiach licencjackich w specjalności edukacja muzyczna.

Opis założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla trzech specjalności realizowanych na Wydziale stanowi zasadniczą część sylabusów dla poszczególnych przedmiotów, a te są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej Wydziału oraz w wersji drukowanej w Katedrze Edukacji Muzycznej, Katedrze Chóralistyki i Prowadzenia Zespołów, Zakładzie Muzyki Kościelnej oraz sekretariacie Wydziału. Dokumenty te są rokrocznie modyfikowane i uaktualniane zgodnie z aktualnymi planami studiów, wynikami przeprowadzonych wśród studentów ankiet oceniających proces kształcenia i ustaleń na spotkaniach z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk umieszczone również zostały na stronie internetowej Wydziału. Są one równolegle dostępne w wersji papierowej w Katedrze Edukacji Muzycznej, Katedrze Chóralistyki i Prowadzenia Zespołów, Zakładzie Muzyki Kościelnej i sekretariacie Wydziału.

2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Analiza treści zakładanych efektów kształcenia potwierdziła, że sformułowane zostały w sposób jasny i zrozumiały, przedstawiając wymagania wstępne i końcowe, cel przedmiotu, treści i formy kształcenia (zajęcia indywidualne, grupowe lub zbiorowe), literaturę przedmiotu, zamierzone efekty kształcenia, w zakresie: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Weryfikacja zakładanych umiejętności studenta realizowana jest w różnych formach (zaliczenie, zaliczenie z oceną, egzamin), zgodnie z sylabusami poszczególnych przedmiotów, w których zamieszczone zostały również kryteria oceny zamierzonych efektów.

3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

W swych trzech modułach kształcenia (edukacja muzyczna, prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych oraz muzyka kościelna) Wydział stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. Jego funkcjonowanie i ciągle doskonalenie nadzoruje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia, którego działalność reguluje obecnie Zarządzenie nr 11/2014 Rektora AMKL z dnia 23 kwietnia 2014 r. Zarządzenie to określa zadania Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, którym kieruje prorektor ds. studenckich i dydaktyki. Z kolei Zarządzeniem nr 1/85/2011/2012 z dnia 3 października 2011 r. powołane zostały Wydziałowe Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, których celem jest m.in. realizacja zadań UZZJK poprzez monitorowanie jakości kształcenia, weryfikowania zakładanych celów i efektów kształcenia.

W celu sprawdzenia, czy zakładane efekty kształcenia są możliwe do osiągnięcia w ramach wykładanych przedmiotów Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia posługuje się matrycą efektów kształcenia, która wykazuje ścisłą relację między kierunkowymi efektami kształcenia, a efektami kształcenia dla danego przedmiotu. Zgodnie z KRK dla Szkolnictwa Wyższego szczegółowe zasady projektowania oraz oceniania efektów kształcenia i programów studiów dla danego kierunku i poziomu studiów uchwała Senat, w oparciu o ustalenia Rady Wydziału. Efekty kształcenia i sposób ich weryfikowania dla kierunku edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej ustaliła Uchwała nr 27/2011/2012 Senatu AMKL z dnia 21 marca 2012 r. Drożność tej procedury, udokumentowana odpowiednimi sprawozdaniami potwierdza przejrzystość systemu oceny efektów kształcenia. System ten jest powszechnie dostępny, dzięki sprawozdaniom, a przede wszystkim udziałowi pedagogów i przedstawicieli studentów w posiedzeniach Senatu, Rady Wydziału, Zebrań Katedr i Zakładu oraz spotkań organizowanych w ramach działalności Wydziału w celu analizowania i projektowania procesów kształcenia.

Rozporządzenia Rektora i Uchwały Senatu są umieszczane stronie internetowej AMKL.

Weryfikacja efektów kształcenia następuje w toku sesji egzaminacyjnych, odbywania praktyk studenckich oraz egzaminu dyplomowego. Zgodnie z § 20 regulaminu studiów okresem zaliczeniowym jest semestr. Zaliczeniu podlegają wszystkie zajęcia objęte planem studiów i programem kształcenia, a także zajęcia nieobjęte planem studiów, na udział w których student uzyskał pisemną zgodę Dziekana. Prowadzący zajęcia w początkowym okresie zajęć poinformuje studentów o wymaganiach związanych z zaliczeniem przedmiotu. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest otrzymanie z danego przedmiotu zaliczenia bez stopnia. Prowadzący zajęcia ma prawo odmówić zaliczenia przedmiotu oraz dopuszczenia do egzaminu, jeżeli: student opuścił w ciągu semestru więcej niż 3 zajęcia bez odpowiedniego usprawiedliwienia; student opuścił z przyczyn usprawiedliwionych więcej niż 50 % zajęć. Warunki zaliczenia semestru to: uzyskanie zaliczeń ze wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów i programie kształcenia danego semestru potwierdzone wpisem do indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu egzaminacyjnego; otrzymanie oceny co najmniej dostatecznej ze wszystkich egzaminów i zaliczeń ze stopniem potwierdzone wpisem do indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu egzaminacyjnego; złożenie w Dziale Nauczania i Spraw Bytowych Studentów indeksu wraz

z kartą okresowych osiągnięć studenta w terminie wyznaczonym przez Dziekana. Zaliczenie semestru potwierdza Dziekan wpisem do indeksu i karty okresowych osiągnięć studenta. Zaliczenie semestru jest równoznaczne z dopuszczeniem studenta do studiów na kolejnym semestrze. Zaliczenie ostatniego semestru przewidzianego dla danej specjalności i formy studiów jest równoznaczne z dopuszczeniem studenta do egzaminu dyplomowego.

Student przygotowuje się do egzaminu dyplomowego pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego. Dziekan, za zgodą Rektora, może upoważnić do kierowania przygotowaniem do egzaminu dyplomowego także specjalistę spoza uczelni. Temat pracy pisemnej każdego typu winien być ustalony nie później niż rok przed ukończeniem studiów i zatwierdzony przez kierownika właściwej katedry lub zakładu. W ramach seminariów licencjackich i magisterskich studenci mają możliwość samodzielnego wyboru tematów swoich prac i realizacji badań w tym zakresie.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: uzyskanie zaliczenia ze wszystkich zajęć i praktyk przewidzianych w planie studiów i programie kształcenia; złożenie zatwierdzonego programu artystycznego na kierunkach wykonawczych; złożenie pracy pisemnej wraz z oświadczeniem o samodzielnym autorstwie pracy w ustalonym terminie. Warunkiem dopuszczenia do obrony pracy pisemnej każdego typu oraz kolokwium jest: uzyskanie zaliczenia ze wszystkich przedmiotów przewidzianych w planie studiów i programie kształcenia; zrealizowanie pozostałych elementów egzaminu dyplomowego; złożenie pracy pisemnej wraz z oświadczeniem o samodzielnym autorstwie pracy w ustalonym terminie. Zakres egzaminu dyplomowego na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” na studiach pierwszego stopnia obejmuje: poprowadzenie zespołu (specjalność: prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych), zaprezentowanie akompaniamentu liturgicznego z improwizacją (specjalność: muzyka kościelna), przeprowadzenie lekcji dyplomowej (specjalność: edukacja muzyczna) – egzamin otwarty, pisemna praca licencjacka, obrona pracy licencjackiej oraz kolokwium; na studiach drugiego stopnia: poprowadzenie zespołu (specjalność: prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych), zaprezentowanie akompaniamentu liturgicznego z improwizacją (specjalność: muzyka kościelna), przeprowadzenie lekcji dyplomowej (specjalność: edukacja muzyczna) – egzamin otwarty, pisemna praca magisterska, obrona pracy magisterskiej i kolokwium. Każdą część egzaminu dyplomowego przeprowadza i ocenia komisja lub komisje, powoływane przez Dziekana w składzie co najmniej trzech osób. Oceny pisemnej pracy dyplomowej dokonuje promotor i recenzent lub recenzenci powołani przez Dziekana. Oceny obrony pracy dyplomowej i kolokwium oraz ustalenia ostatecznego wyniku ukończenia studiów dokonuje komisja powoływana przez Dziekana w następującym składzie: przewodniczący komisji, promotor, recenzent. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego. Podstawą obliczenia ostatecznego wyniku studiów są: średnia arytmetyczna ocen z egzaminów i zaliczeń ze stopniem uzyskanych w czasie trwania studiów, oceny za poszczególne części egzaminu dyplomowego określone w protokole egzaminu dyplomowego. Warunkiem ukończenia studiów i wydania dyplomu ukończenia studiów wyższych jest: uzyskanie określonych w programie kształcenia efektów kształcenia i wymaganej liczby punktów ECTS, odbycie przewidzianych w programie kształcenia praktyk, złożenie egzaminu dyplomowego oraz pracy dyplomowej.

Poddane oglądowi karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu pozwoliły na stwierdzenie, że są one prowadzone poprawnie. W wybranych losowo

teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego. Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że sporządza się je poprawnie.

Z przeprowadzonej analizy przyczyn odsiewu studentów na wizytowanym Wydziale wynika, że w trzech kolejnych latach akademickich (od 2011/2012 do 2013/2014) przyczynami odsiewu były: rezygnacja ze studiów, (5 osób na I st. i 3 na II st.), niezłożenie w terminie prac dyplomowych (1 na I st., 16 na II st.) stwierdzenie braku postępów w nauce (2 na I st.), niez uzyskanie zaliczenia semestru w określonym terminie ((3 na I st., 1 na II st.), niedopełnienie obowiązków studenta (2 na st. I st.).

4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Kariery zawodowe absolwentów monitorowane są przez Biuro Promocji i Organizacji Imprez AMKL. System monitorowania funkcjonuje od 2011/2012 roku. Analiza wyników ankiety przeprowadzonej w 2012 r. w grupie 76 studentów z 2009 r. (ankiety wypełniło 21 osób, stopa zwrotu 28 %) wykazała, iż efektywność kształcenia w AMKL oceniana jest bardzo wysoko. Zdecydowana większość respondentów pracuje w zawodzie artysty – muzyka, wyuczonym na studiach zawodzie.

Pomimo zniesienia obowiązku prowadzenia badań; władze AMKL zdecydowały się na ich kontynuowanie dla potrzeb własnych w ramach międzyuczelnianego porozumienia uczelni artystycznych. Narzędzia służące przeprowadzeniu badań wśród absolwentów są doskonałe. Zgodnie z założeniami Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia absolwenci wypełniają kwestionariusze dotyczące efektywności kształcenia w kategoriach nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Ich wyniki są analizowane na posiedzeniach Katedr, Zakładu i Rady Wydziału.

Bardzo istotnym elementem monitorowania karier absolwentów są kontakty indywidualne, jakie mają oni ze swoimi pedagogami, często współpracownikami w różnych placówkach muzycznych. Te nieformalne spotkania wnoszą bardzo cenne spostrzeżenia i uwagi do procedur kształtowania procesu kształcenia i podnoszenia jego jakości. Absolwenci Wydziału są zatrudniani w: ogólnokształcących szkoła ponadpodstawowych - zajęcia w zakresie szkolnej edukacji muzycznej; w szkołach muzycznych stopnia podstawowego - m.in. prowadzenie zespołów instrumentalnych i wokalnych; w pozaszkolnych placówkach – zajęcia umuzykalniające; w szkolnictwie wyższym realizującym kierunek edukacji muzycznej w zakresie sztuki muzycznej; zawodowym i amatorskim ruchu muzycznym; praca w charakterze organisty wraz z funkcją kantora i psalterzysty oraz w instytucjach kultury i mediach.

Udział absolwentów tj. interesariuszy zewnętrznych w procesie określania i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia jest monitorowany i udoskonalany przez mechanizmy Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Zespół Oceniający dokonujący oceny jakości kształcenia na Wydziale Edukacji Muzycznej w 2009 roku, nie wnosił żadnych uwag dotyczących problemów zawartych w powyższym

kryterium (Uchwała Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej Nr 45/2009 z dnia 05 lutego 2009 r.,

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac dyplomowych

We wszystkich pracach autorzy wykazali się wiedzą i orientacją w metodach badawczych prowadzących do spójności prezentowanego tematu. Zarówno pod kątem konstrukcji jak i stosowanego języka, prace nie budzą zastrzeżeń. Na szczególne podkreślenie zasługuje wybór tematów, ściśle związanych z kierunkiem studiów, ich różnorodność, wysoki poziom opracowania, dbałość o poziom edytorski. Wszystkie spełniają wymogi stawiane teoretycznym pracom dyplomowym – zawierają bogatą bibliografię, teksty opatrzone są przypisami. Wnikliwe opinie promotorów i recenzentów świadczą o pełnym zaangażowaniu i doskonałej współpracy prowadzącego pedagoga z dyplomantem.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego wyróżniająca, Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1). Założenia, cele oraz specjalistyczne i szczegółowe efekty kształcenia są zgodne z KRK i koncepcją rozwoju kierunku;
- 2) opracowany dla wizytowanego kierunku system efektów kształcenia jest bardzo interesujący, zrozumiały i w pełni sprawdzalny;
- 3) opracowany system weryfikacji efektów kształcenia oparty jest na weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencjach społecznych studentów. Opis założonych efektów kształcenia i sposób ich weryfikacji zamieszczony w sylabusach jest dostępny poprzez wewnętrzną platformę informatyczną Uczelni i - zdaniem Zespołu Oceniającego – został bardzo dobrze opracowany;
- 4) losy absolwentów wizytowanego kierunku są monitorowane przez jednostkę ogólnouczelnianą, a wyniki badania są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia, m.in. poprzez zwiększenie liczby godzin praktyk zawodowych.

III. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta,

Zawartość przyjętych efektów kształcenia stanowiła kryterium dla opracowania, zatwierdzanych uchwałami Rady Wydziału Edukacji Muzycznej, planów studiów, które są zgodne ze szczegółowymi założeniami dotyczącymi realizacji modułów, zawartych w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów.

Realizowany program studiów w pełni umożliwi osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Program studiów jest wielokierunkowy, pozwalający na przyswojenie bogatej wiedzy związanej z realizacją wyuczonego zawodu. Czas trwania, dobór treści kształcenia jak i formę zajęć dydaktycznych uzależnioną od wymagań konkretnego przedmiotu (wykłady, ćwiczenia, zajęcia praktyczne) oraz metody kształcenia - warunkujące osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia na danym poziomie – Zespół Oceniający uznał za właściwy i ocenił pozytywnie.

Badana jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

System ECTS na Wydziale Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej zbudowano na zasadach Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów i Suplementu do Dyplomu wydanego w roku 2004 przez Komisję Europejską. Zgodny jest z właściwymi przepisami ustawy z dnia 27 lipca 2005 Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.) oraz z *Regulaminem Studiów Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu* (§ 26; Wrocław 2012). Stworzona przez ECTS możliwość fakultatywnego wybierania określonych przedmiotów dostosowana jest w pełni do wymagań Krajowych Ram Kwalifikacji w tym zakresie. 30% łącznej punktacji student realizuje poprzez przedmioty obieralne.

Sekwencja przedmiotów określonych w planie i programie studiów na poszczególnych poziomach kwalifikacji jest prawidłowa i zapewnia ciągłość opanowywania założonych treści.

Praktyki na Wydziale dostosowane są do specyfiki wybranej przez studenta specjalności.

Specjalność edukacja muzyczna

W wypadku specjalności edukacja muzyczna studenci odbywają praktyki pedagogiczne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Specjalność prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych

W wypadku specjalności prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych studenci odbywają praktyki pedagogiczne i zawodowe zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli szkół artystycznych, placówek kształcenia artystycznego i placówek doskonalenia nauczycieli.

Specjalność muzyka kościelna

W wypadku specjalności muzyka kościelna studenci odbywają praktyki zawodowe i pedagogiczne.

Student studiów I stopnia zobowiązany jest do odbycia:

praktyki muzyczno-liturgicznej – 40 godzin,
praktyki pedagogicznej w chórze dziecięcym – 30 godzin,
praktyki chorału gregoriańskiego – 30 godzin.

Student studiów II stopnia zobowiązany jest do odbycia:

praktyki muzyczno-liturgicznej – 30 godzin,
praktyki w zespole wokalnym – 30 godzin.

Wymiar praktyk, spójność jego programu oraz dobór miejsc w których się odbywają dają pewność, że po zakończonym pełnym cyklu można będzie stwierdzić ich zgodność z celami i efektami kształcenia określonymi dla tych praktyk.

System kontroli i zaliczania praktyk prowadzony jest w „Dzienniczku praktyk” wręcz wzorowo. Zawiera on szczegółowe informacje o miejscu, przebiegu, temacie prowadzonych zajęć, konspekt oraz ocenę osiągnięć studenta, stanowiąc potwierdzenie nabycia przez studenta umiejętności praktycznych.

Organizacja procesu kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych form przewidzianych dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów jest prawidłowa i zapewnia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Zajęcia prowadzone są w formie wykładowej, ćwiczeniowej, jak również zajęć indywidualnych. Forma zajęć dydaktycznych, a także stosowane w czasie zajęć metody dydaktyczne zostały przez studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA ocenione jako największe atuty wizytowanego kierunku.

Zarówno balans stosowanych form dydaktycznych (nacisk na zajęcia o charakterze indywidualnym), jak również indywidualne podejście nauczycieli akademickich do każdego ze studentów, zostały ocenione bardzo pozytywnie.

ZOD nie funkcjonuje w ramach badanej jednostki

W Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu zgodnie z paragrafem 8 i 9 *Regulaminu studiów* dopuszcza się możliwość odbywania studiów według indywidualnego planu studiów. O przyznanie mogą się ubiegać w szczególności studenci:

- prowadzący aktywną działalność artystyczną i naukową
- przygotowujący się do udziału w międzynarodowych konkursach
- studiujący na więcej niż jednym kierunku
- znajdujący się w szczególnej trudnej sytuacji materialnej lub życiowej

O możliwość realizowania indywidualnego planu studiów i programu kształcenia mogą się ubiegać studenci wybitnie uzdolnieni, niepełnosprawni a także będący beneficjentami programów międzynarodowej wymiany stypendialnej (Erasmus,CEEPUS). Na mocy § 17 wyżej wymienionego *Regulaminu studiów* student będący osobą niepełnosprawną i posiadający orzeczenie o niepełnosprawności ma prawo do realizacji planu studiów i programu kształcenia w warunkach dostosowanych do rodzaju niepełnosprawności, o ile

warunki i możliwości AMKL pozwalają na ich dostosowanie do rodzaju i stopnia niepełnosprawności.

Zdaniem Zespołu Oceniającego badana jednostka stwarza w pełni realne możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów wybitnie uzdolnionych, a także studentów niepełnosprawnych.

2) Zakładane efekty kształcenia , treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Gwarantem odpowiedniej jakości kształcenia jest zapewnienie kierunkowi kadry nauczycieli akademickich o najwyższych kwalifikacjach, będących jednocześnie praktykami w swoich specjalnościach. Innym elementem troski o jakość kształcenia jest zapewnienie pracy dydaktycznej w formie zajęć indywidualnych lub też w grupach o liczebności odpowiedniej do przedmiotu. Daje to gwarancję indywidualnego rozwoju każdego studenta i jest optymalnie efektywne w procesie przekazywania wiedzy i umiejętności. Obiektywność oceny postępów studentów zapewniona jest poprzez stosowanie zasady komisyjnych egzaminów z przedmiotów głównych. Skutecznym narzędziem weryfikacji poziomu kształcenia jest też uczestnictwo studentów w seminariach, konkursach krajowych i międzynarodowych. W związku z powyższym, zdaniem Zespołu Oceniającego zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy oraz metody dydaktyczne w badanej jednostce tworzą spójną całość

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: w pełni Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Przewidziany program kształcenia w pełni pozwala na realizację założonych efektów kształcenia. Długość kształcenia, dobór form i metod dydaktycznych należy ocenić pozytywnie. Program praktyk zawodowych w pełni uzupełnia proces dydaktyczny. Studenci wybitnie uzdolnieni oraz niepełnosprawni mają możliwość indywidualizacji swojego procesu kształcenia. Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta;

2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

III. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Na ocenianym kierunku zatrudnionych jest łącznie 39 pracowników naukowo – dydaktycznych i dydaktycznych: w tym: 4 profesorów, 6 doktorów habilitowanych, 15 doktorów, 14 magistrów, reprezentujących dziedziny:

sztuk muzycznych – 5 profesorów, 3 doktorów habilitowanych, 13 doktorów, 8 magistrów;
nauk humanistycznych – 1 doktor hab.; 1 doktor, 4 magistrów,
nauk technicznych - 1 doktor;
nauk społecznych – 1 doktor, 1 magister,
nauk o kulturze fizycznej - 1 magister.

Liczba zatrudnionych na wizytowanym kierunku pracowników naukowo – dydaktycznych i dydaktycznych jak i struktura ich kwalifikacji w większości umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów realizacji programu nauczania na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej”.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe.

2) dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Analiza minimum kadrowego kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” została przeprowadzona na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370).

Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” powinno stanowić, zgodnie z § 14 ust. 6 ww. rozporządzenia, co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej trzech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Natomiast minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej”, zgodnie z § 15 ust. 6 ww. rozporządzenia, powinno stanowić co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Do minimum kadrowego wliczani są nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów (§ 13 ust. 1 ww. rozporządzenia).

Spśród 16 nauczycieli akademickich zgłoszonych przez Uczelnie do minimum kadrowego, Zespół Oceniający zaliczył 14. Pozostałych dwóch nauczycieli akademickich nie zaliczono w skład minimum kadrowego, ponieważ reprezentują dorobek naukowy

z innych obszarów niż sztuka, a mianowicie z obszaru nauk humanistycznych oraz socjologicznych

Wszystkim nauczycielom akademickim wskazanym przez Uczelnię do minimum kadrowego kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” na bieżący rok akademicki zaplanowano prowadzenie na kierunku studiów i poziomie kształcenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przewidzianym przepisami § 13 ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub stopień zawodowy magistra).

Oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwoliły na stwierdzenie, że wszystkie osoby wskazane przez Uczelnię do minimum kadrowego, spełniły warunki art. 112a Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.).

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty potwierdzające posiadanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych oraz w zakresie sztuki. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy.

Umowy o pracę nauczycieli akademickich, zgłoszonych przez Uczelnię do minimum kadrowego, obowiązują od co najmniej trzech lat. Ośmiu nauczycieli akademickich podpisało umowy na czas nieokreślony lub długookresowy, a umowy o pracę pozostałych osób z minimum kadrowego obowiązują przez okres maksymalnie siedmiu lat, co pozwala uznać skład minimum kadrowego za stabilny.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku (81) spełnia wymagania § 17 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370). **Wynosi 1:5,8 przy obowiązującym na wizytowanym kierunku nie mniejszym niż 1 : 25**

Obsada zajęć dydaktycznych poszczególnych przedmiotów w zdecydowanej większości jest prawidłowa. Zajęcia prowadzą nauczyciele akademicy reprezentujący dziedziny i dyscypliny zgodne z obszarem sztuki i posiadający wybitne osiągnięcia artystyczne i dydaktyczne.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena.

Wizytowane zajęcia odbywały się zgodnie z planem zajęć. Charakteryzowały się bardzo wysokim poziomem merytorycznym. Jasny i logiczny sposób ich prowadzenia pozwolił studentom rozumieć istotę rozpatrywanych i analizowanych zagadnień. W czasie zajęć studenci mieli możliwość zadawania pytań oraz formułowania własnych opinii i ocen. Tematy oraz

metody nauczania były zgodne z programami przedmiotów zawartymi w Raporcie Samooceny.

3). Ocena prowadzonej polityki kadrowej i jej spójności z założeniami rozwoju ocenianego kierunku studiów:

Zatrudnienie nowego pracownika na kierunku „edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej” następuje w drodze ogłoszonego konkursu, z wyszczególnieniem wymagań stawianych kandydatowi. Powyższe wymagania są uzależnione od specyfiki zajęć dydaktycznych, które nauczyciel akademicki ma prowadzić, systemu wspierania rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej, w tym poprzez zapewnienie warunków do rozwoju naukowego i umiejętności dydaktycznych (urlopy naukowe, stypendia, staże, wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą), oraz ocena jego efektywności.

Uczelnia, mając na uwadze stały rozwój kadry pedagogicznej umożliwia pedagogom rozwój naukowy (artystyczny) poprzez udzielanie urlopów naukowych, wyjazdów do innych uczelni krajowych i zagranicznych oraz instytucji artystycznych pozwalających na poszerzenie wiedzy i umiejętności kandydata do postępowania awansowego. O skuteczności prowadzonej przez Uczelnię polityki rozwoju kadry świadczyć może znaczny wzrost liczby doktorów na wizytowanym kierunku. Ponadto Uczelnia współuczestniczy w kosztach przewodu (wydanie pracy habilitacyjnej, zapis cyfrowy dzieła artystycznego, i inne)

- **opinie prezentowane przez nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym, perspektywy rozwoju kierunku i ograniczenia w kontekście misji i strategii**

Zebranie otworzył prof. J. Pichura, zwracając uwagę na fakt zbieżności rozporządzeń dotyczących funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia z systemem edukacji w szkolnictwie muzycznym wszystkich stopni. Zbieżność ta wyraża się w obowiązującym i wypracowanym długotrwałą tradycją trybie kształcenia muzycznego, które stale weryfikuje osiągnięte efekty poprzez koncerty i egzaminy w znacznej części otwarte dla publiczności. Szczególnie na poziomie akademickim koncerty są stałym elementem edukacji.

- Pedagodzy zgodzili się z przedstawionymi przemyśleniami i przedstawili swoje uwagi i propozycje dotyczące podniesienia poziomu jakości kształcenia na Wydziale. W pierwszym rzędzie dotyczyły one kształcenia słuchu. W poprzednich latach przedmiot ten, realizowany był, dla studentów trzech wydziałowych specjalności (edukacja muzyczna, prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych, muzyka kościelna), w cyklu trzyletnim na studiach licencjackich, po 30 g. w każdym semestrze, co dawało w sumie 180 g. nauczania. Obecnie liczba godzin kształcenia słuchu zmniejszona została o 60 godz., realizowanych w cyklu dwuletnim, w wymiarze 120 godzin. Zmiana ta pociąga za sobą obniżenie poziomu edukacji. Sytuację pogarsza fakt, iż studentami zostaje również młodzież bez dyplomu średniej szkoły muzycznej, w wielu przypadkach zaledwie po paru latach edukacji muzycznej. Problem ten dotyczy wielu przedmiotów, w tym nauki gry na fortepianie. W latach poprzednich przedmiot ten realizowany był w cyklu pięcioletnim na studiach jednolitych w trzech

specjalnościach. Obecnie przez dwa lata na studiach licencjackich dla specjalności: edukacja muzyczna i prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych w wymiarze 15 godz. w semestrze (w sumie 60 godz.). Dopelnieniem nauki gry na fortepianie są: nauka akompaniamentu z czytaniem a vista, realizowana na trzecim roku studiów licencjackich w wymiarze 15 godz. semestralnie (w sumie 30 godz.) oraz improwizacja fortepianowa realizowana na studiach magisterskich, przez dwa lata, po 15 godz. w semestrze (w sumie 60 godz.), na tych samych co nauka gry na fortepianie specjalnościach. Pedagodzy postulowali, aby przywrócić egzamin wstępny z gry na fortepianie oraz uznali za niesłuszne usunięcie nauczania gry na drugim instrumencie.

- Prof. J. Pichura zaproponował, aby organizować grupy uzupełniające na co zezwalają możliwości elastycznego kształtowania planów studiów, tak, aby uzyskać oczekiwane kwalifikacje. Drugim rozwiązaniem jest odpowiednie konstruowanie modułów kształcenia. Wybór modułu należy do studenta, który świadomie dobiera takie przedmioty, aby uzupełniać ewentualne braki i podnosić poziom zdobywanych kwalifikacji. Pedagodzy podkreślili aktywną działalność Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz Samorządu Studenckiego uczestniczących czynnie w pracach organizacyjnych Wydziału i zmianach planów studiów wynikających z stałej dążności do podnoszenia uzyskiwanych efektów kształcenia. Oba te organy kształtują strukturę nauczania uwzględniając m.in. braki we wcześniejszej edukacji studentów.
- Kolejna uwaga pedagogów dotyczyła obecnego usytuowania specjalności muzykoterapia na Wydziale Kompozycji, Dyrygentury, Teorii Muzyki i Muzykoterapii, a nie jak to było wcześniej na Wydziale Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej. Poprzednie umiejscowienie uznano za słuszniejsze ze względu na istotę muzykoterapii, bliższą edukacji, a nie kierunkom: kompozycja i teoria muzyki oraz dyrygentura. Problem jest szczególnie ważny ze względu na obecne zapotrzebowanie na muzykoterapeutów. Fakt ten owocuje popularnością studiów na tej specjalności. W aktualnym roku akademickim o przyjęcie na muzykoterapię starało się w wrocławskiej Akademii siedem osób na jedno miejsce.
- Prof. J. Pichura podjął kwestię ukierunkowania edukacji muzycznej na psychikę małego dziecka. Uzyskał odpowiedź, iż uwzględnianie tego aspektu w treściach nauczania nie ma wpływu na zatrudnianie absolwentów Wydziału w szkolnictwie pozamuzycznym. We wrocławskich szkołach podstawowych w klasach 1- 3, gdzie prowadzone jest nauczanie zintegrowane jedynie w dwóch przypadkach muzyka nauczana jest przez absolwentów Wydziału. Zatrudniani są absolwenci pedagogiki oraz uniwersyteckich Wydziałów Artystycznych, którzy wyposażeni są w uprawnienia pedagogiczne do prowadzenia nauczania początkowego.
- Podniesiona została kwestia polityki kadrowej w jej części dotyczącej zatrudniania na okres zamknięty. W tej formie angażowani są również pracownicy po uzyskaniu stopnia doktora. Poczucie niepewności i braku stabilizacji nie wpływa, zdaniem Pedagogów, mobilizująco na ich konstruktywne, długoterminowe plany związane z podnoszeniem jakości kształcenia na Wydziale.

Zespół Oceniający dokonujący oceny jakości kształcenia na Wydziale Edukacji Muzycznej w 2009 roku, nie wnosił żadnych uwag dotyczących problemów zawartych w powyższym kryterium (Uchwała Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej Nr 45/2009 z dnia 05 lutego 2009 r.,

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego w pełni
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów oraz ich liczba umożliwiają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia;
- 2) Wizytowany kierunek studiów spełnia wymagania odnośnie minimum kadrowego zarówno w zakresie liczby pracowników naukowo - dydaktycznych, jak również kwalifikacji zawodowych, artystycznych, naukowych oraz dydaktycznych;
- 3) System doboru oraz weryfikacji kadry dydaktycznej ocenianego kierunku studiów, jest prawidłowy.

V. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Wydziału w sposób zasługujący na najwyższe uznanie umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia. AMKL uzyskała tak znakomity poziom bazy dydaktycznej 1.X.2013, gdy to oddany został do użytku nowy obiekt dydaktyczno – koncertowy (budynek E), położony w obrębie kampusu uczelni. Powierzchnia budynku E (5136 m²) powiększyła o ponad 120 % powierzchnię uczelni i składa się m. in. z sali koncertowej z widownią na 300 miejsc, przystosowaną do realizacji wieloobsadowych koncertów i spektakli operowych; sali prób dla wielkich zespołów wykonawczych, sali audytoryjnej dla setki słuchaczy, sali baletową, kompleksów sal dydaktycznych, sal do pracy indywidualnej studentów (ćwiczeniówki), studia nagrań oraz Studia Technik Audiowizualnych. Pomieszczenia te wyposażone zostały w najwyższej klasy instrumenty muzyczne, aparaturę elektroniczną, audiowizualną, multimedialną i stanowiska komputerowe. Pomieszczenia w budynku E posiadają wnętrza o kwalifikowanej akustyce i są chronione przed zewnętrznymi hałasami. Z szerokich możliwości dydaktyczno – artystycznych, jakie stworzył budynek E korzystają również studenci Wydziału. Ponadto Wydział ma do własnej dyspozycji 15, świetnie wyposażonych pod kątem dydaktyki sal, w budynkach A i B oraz może korzystać w razie potrzeby z pomieszczeń innych wydziałów i sal dostępnych dla całej społeczności akademickiej. W jednej z sal znajdują się elektroniczne organy przeznaczone do ćwiczeń dla studentów specjalności muzyka kościelna. W oddzielnym pomieszczeniu znajduje się Instrumentarium Orffa oraz komplet fletów podłużnych firmy YAMAHA.

W składającym się z pięciu budynków kampusie uczelnianym studenci mają dostęp do nowoczesnych i dogodnie usytuowanych stanowisk internetowych. Mogą również korzystać z komputerowej sieci bezprzewodowej o przepustowości do 54Mb/s. Elektroniczna legitymacja studencka spełnia funkcję dokumentu identyfikacyjnego i karty dostępowej. Studenci otrzymują informacje na internetowej stronie uczelnianej. Pedagodzy mają dostęp do komputera osobistego i drukarki laserowej. Pracownicy porozumiewają się wewnętrzną telefonią.

Stan zbiorów Biblioteki Głównej AMKL (na dzień 31. VII. 2014) wynosi 134 236 voluminów. Bogata kolekcja nut klasycznego repertuaru chóralnego wzbogacona została przez kilka tysięcy egzemplarzy przekazanych w latach dziewięćdziesiątym minionego wieku przez wrocławski Chór Polskiego Radia. Corocznie pozyskiwane są nowe wydawnictwa chóralne w związku z organizowaniem przez AMKL koncertów i festiwali chóralnych. Biblioteka stara się pozyskiwać polskie i zagraniczne publikacje muzyczne zalecane i wskazane przez pedagogów. Studenci mają również wpływ na zakup publikacji, który muszą uzgodnić z nauczycielem danej specjalności. W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych pedagogzy i studenci mają dostęp do zbiorów polskich i zagranicznych.

Bardzo cenny działem bibliotecznym są systematycznie zbierane dokumenty z życia muzycznego Wrocławia i Dolnego Śląska, nader przydatne w pracach badawczych prowadzonych na uczelni. Tematyka ta jest jednocześnie elementem strategii Wydziału, której jednym z celów jest dokumentowanie kultury muzycznej Wrocławia i Dolnego Śląska.

Rozpoczęta w 1999 r. komputeryzacja Biblioteki zaowocowała (2008 r) podjęciem współpracy z Centrum NUKAT Biblioteki Uniwersytetu w Warszawie, który jest zbiorowo budowanym źródłem gotowych opisów katalogowych oraz centralną informacją o zasobach naukowych bibliotek w Polsce. Zbiory są przeszukiwane jedną wyszukiwarką. Od 2011 r. uruchomiono elektroniczne zamawianie i wypożyczanie materiałów bibliotecznych. Studenci posługują się elektroniczną legitymacją studencką. Jedną z cenniejszych inicjatyw Biblioteki jest: zorganizowanie sieciowego dostępu do bazy Grove Music Online oferowanego przez Oxford Music Online oraz dostępu do internetowej bazy nagrań muzycznych Naxos Music Library. Dostęp ten jest również możliwy z komputerów domowych.

Praktyki na Wydziale dostosowane są do specyfiki specjalności tak jak i miejsce ich realizacji. Studenci specjalności edukacja muzyczna realizują praktyki pedagogiczno – psychologiczne i praktyki w zakresie edukacji muzycznej w placówkach edukacyjnych muzycznych i pozamuzycznych poczynając od przedszkola, a kończąc w szkołach ponadgimnazjalnych. Studenci specjalności prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych realizują praktyki w szkolnictwie muzycznym i pozamuzycznym. Praktyki dyrygenckie odbywają również w zespołach działających w AMKL, a więc w trzech chórach uczelnianych (Chór „Feichtinum”, Chór Kameralny „Senza Rigore”, Chór im. Stanisława Krukowskiego), Orkiestrze Smyczkowej Wydziału Edukacji Muzycznej Chóralistyki Muzyki Kościelnej oraz Zespołu Instrumentów Szkolnych Wydziału Edukacji Muzycznej Chóralistyki Muzyki Kościelnej. Studenci Muzyki Kościelnej odbywają praktyki zawodowe w kościołach i pedagogiczne w szkolnictwie. Formą praktyki zawodowej jest uczestnictwo w pracach organologicznych prowadzonych przez pedagogów, m.in. przygotowanie ekspertyz i nadzór konserwatorski nad pracami przy zabytkowych organach Dolnego Śląska. Studenci uczestniczą również w organizowanych przez Zakład Muzyki Kościelnej cyklach koncertów, np. w cyklu

Historyczne Organy Dolnego Śląska – organizowanych o 2008 r. koncertów i prezentacji historycznych instrumentów na terenie Dolnego Śląska. Cykl przyjmuje formę dwudniowych warsztatów, zakończonych występami pedagogów i studentów. Aktywność studentów jest formą wchodzenia w środowisko organologów, organmistrzów i organistów. Znakomita część absolwentów Muzyki Kościelnej znajduje pracę w kościołach, jako organiści i dyrygenci chórów kościelnych.

Baza dydaktyczna dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózkach inwalidzkich w zakresie: podnośników dla osób niepełnosprawnych, dźwigów osobowych we wszystkich pięciu budynkach uczelnianego kampusu.

Zespół Oceniający dokonujący oceny jakości kształcenia na Wydziale Edukacji Muzycznej w 2009 roku, nie wnosił żadnych uwag dotyczących problemów zawartych w powyższym kryterium (Uchwała Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej Nr 45/2009 z dnia 05 lutego 2009 r.,

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego   wyróżniająca
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Baza dydaktyczna i naukowa Wydziału znakomicie umożliwi realizację zakładanych efektów kształcenia oraz badań naukowych i jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

VI. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Badania naukowe i działalność artystyczna są w pełni adekwatne do realizowanego programu studiów we wszystkich specjalnościach prowadzonych na Wydziale. Obejmują swoim zakresem zagadnienia dotyczące edukacji muzycznej, chóralistyki i prowadzenia zespołów oraz muzyki kościelnej. Baza, jaką dysponuje jednostka, stwarza właściwe warunki dla prowadzenia badań naukowych i działalności artystycznej. Organizowane przez Wydział warsztaty, sympozja i konferencje naukowe mogą odbywać się w specjalnie do tego celu przygotowanych pomieszczeniach, takich jak sala kameralna oraz sala audytoryjna, wyposażonych w nagłośnienie oraz sprzęt audio-wideo. Jako bazę działalności naukowej rozumieć należy także możliwości nagraniowe, jakie stwarza nowoczesne wyposażenie Studia Technik Multimedialnych ze Studium Nagrań, zasoby Biblioteki Głównej Akademii Muzycznej we Wrocławiu oraz instrumentarium pozostające w dyspozycji Wydziału. Badania naukowe i równoważna im działalność artystyczna jest koordynowana na poziomie działalności Katedr i Zakładu, funkcjonujących na Wydziale. Realizowane przez nie projekty badawcze i nurty działalności artystycznej w *Katedrze Edukacji Muzycznej* dotyczą takiej problematyki, jak:

pedagogika i psychologia, ze szczególnym uwzględnieniem pedagogiki muzycznej (zwłaszcza wczesnej edukacji muzycznej) i psychologii muzyki; emisji głosu i jej kontekstów anatomicznych, fizjologicznych i terapeutycznych; rehabilitacji głosu; historii sztuki ze szczególnym uwzględnieniem sztuki Wrocławia i Śląska oraz jej odniesień do kultury muzycznej; szkolnictwa muzycznego na Dolnym Śląsku; gry na fortepianie w aspekcie ogólnej edukacji muzycznej; dokumentacji życia muzycznego Wrocławia i regionu.

Działalność *Katedry Chóralistyki i Prowadzenia Zespołów* prowadzona jest przede wszystkim w sferze artystycznej. Odgrywa też bardzo ważną rolę dydaktyczną, koordynując działalność zespołów działających w Akademii : Chóru „Feichtinum”, Chóru Kameralnego „Senza Rigore”, Chóru im. Stanisława Krukowskiego, Orkiestry Smyczkowej Wydziału Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej oraz Zespołu Instrumentów Szkolnych Wydziału Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej; służąc studentom Wydziału w praktykach dyrygenckich, koncertach okolicznościowych i dyplomowych.

W nurcie działalności naukowej *Zakładu Muzyki Kościelnej* mieszczą się prace organologiczne (nadzór merytoryczny nad remontem i rozbudową organów, przygotowanie ekspertyz konserwatorskich i nadzór konserwatorski nad pracami przy śląskich zabytkowych organach), prace badawcze dotyczące opracowań XVII-wiecznych manuskryptów muzycznych oraz niezwykle ważna publikacja: *Wybrane zagadnienia akompaniamentu liturgicznego*, (Wrocław 2012) – pierwszego tomu serii PSALATE SYNETOS, otwierającego nowy cykl wydawniczy poświęcony muzyce sakralnej, redagowany z myślą o studentach, uczniach szkół organistowskich i muzykach praktykach chcących poszerzać zakres swojej wiedzy i nabytych już umiejętności.

Studenci aktywnie uczestniczą w działalności naukowej poprzez Koło Artystyczno-Naukowe Miłośników Śpiewu Chóralnego „Senza Rigore” i Studenckie Koło Artystyczno-Naukowe Muzyki Kościelnej i Organowej. W charakterze prelegentów, solistów i kameralistów biorą udział w audycjach i koncertach umuzykalniających organizowanych przez Katedrę Edukacji Muzycznej. Inspirują tematykę prac licencjackich i magisterskich, proponują także programy prezentacji wchodzących w skład egzaminów dyplomowych. Uczestniczą w warsztatach tematycznie związanych z prowadzonymi specjalnościami, są słuchaczami podczas sympozjów i konferencji naukowych, organizowanych przez Katedry i Zakład. Wszystkie te formy aktywności studentów w sposób znaczący wpływają na rozwój ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zgodnych z przyjętymi na Wydziale założonymi efektami kształcenia.

Opisana baza oraz działania w sferze naukowej i artystycznej mają zasadniczy wpływ na proces kształcenia. Znacząco pomagają w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia, stwarzają możliwość praktycznego zastosowania nabytej wiedzy i przyswojonych na zajęciach umiejętności.

Studentom uczestniczącym w badaniach naukowych przysługuje Indywidualny Plan Studiów, co pozwala na dostosowanie okresu i zakresu realizacji założonych efektów kształcenia.

Wydział prowadzi ożywioną współpracę z wieloma ośrodkami akademickimi w kraju jak i za granicą. Pracownicy i studenci kół naukowych biorą udział we wspólnych projektach naukowych poprzez udział w konferencjach, sesjach i wykładach gościnnych;

z Uniwersytetem Muzycznym Fryderyka Chopina, z Akademią Muzycznymi w Polsce (Kraków, Katowice, Bydgoszcz, Łódź, Poznań, Gdańsk). Prezentacja dzieł, produkcje artystyczne pracowników i studentów mają miejsce podczas krajowych i międzynarodowych festiwali muzycznych. Studenci są często uczestnikami różnego rodzaju konkursów muzycznych a pedagodzy jurorami. Teoretycy publikują swoje rozważania naukowe w pracach zbiorowych - międzynarodowych zespołach, pod redakcją naukową pedagogów Wydziału, wydawanych przez Akademię Muzyczną im Karola Lipińskiego we Wrocławiu, a tłumaczonych na język niemiecki i angielski. Podane powyżej przykłady świadczą o potrzebie konfrontacji i pogłębiania wiedzy teoretycznej i porównywania dokonań na polu naukowym i twórczym. Współpraca z renomowanymi ośrodkami uniwersyteckimi i akademickimi daje możliwość promocji potencjału artystycznego i naukowego pedagogów i wychowanków Uczelni, a współpraca z instytucjami zawodowymi jest sprawdzianem ich umiejętności zdobytych podczas całego procesu kształcenia.

Zespół Oceniający dokonujący oceny jakości kształcenia na Wydziale Edukacji Muzycznej w 2009 roku, nie wnosił żadnych uwag dotyczących problemów zawartych w powyższym kryterium (Uchwała Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej nr 45/2009 z dnia 05 lutego 2009 r.,

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego wyróżniająca
Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Działania w sferze naukowej i artystycznej mają zasadniczy wpływ na proces kształcenia i w sposób znaczący pomagają w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość czynnego uczestnictwa w badaniach naukowych prowadzonych w ramach kierunku studiów, w tym: w wykładach, sesjach, prezentacjach dzieł muzycznych. Uczestnictwo w badaniach przekłada się na realizowany program kształcenia m.in. poprzez możliwość indywidualnego dostosowania zakresu i okresu realizacji zakładanych efektów kształcenia.

VII. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Warunki i tryb rekrutacji oraz zakres egzaminów wstępnych na studia stacjonarne pierwszego i drugiego stopnia na rok akademicki 2014/2015 określa Uchwała nr 13/2013 Senatu Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu z dnia 17.04.2013 r. w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały, w dokumencie „*Warunki i tryb rekrutacji oraz zakres egzaminów wstępnych na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia oraz trzeciego (doktoranckie) na rok akademicki 2014/2015 w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.*”

Zgłoszenia kandydatów na studia przyjmowane są wyłącznie w trybie rejestracji internetowej (www.amuz.wroc.pl).

Dokładne terminy egzaminów na studia ustala Rektor. Terminy egzaminów są podawane do wiadomości nie później niż do 30 marca danego roku.

W celu wykazania uzdolnień artystycznych i stopnia przygotowania do podjęcia studiów wyższych, egzaminy mają charakter konkursowy. Sprawdzian wiedzy i umiejętności kandydatów na kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej na studia stacjonarne I stopnia na wszystkie specjalności obejmuje:

W I etapie - sprawdzian dyspozycji manualno-głosowych i wiedzy dotyczącej kierunku studiów, kształcenie słuchu – egzamin ustny oraz harmonię – egzamin pisemny

W II etapie - sprawdzenie umiejętności gry na wybranym instrumencie

Szczegółowy zakres egzaminów wstępnych na studiach II stopnia na Wydziale Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej na kierunku Edukacja muzyczna w zakresie sztuki muzycznej w specjalnościach: edukacja muzyczna oraz prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych obejmuje rozmowę kwalifikacyjną oraz egzamin z dyrygowania i emisji głosu. W specjalności: muzyka kościelna oprócz rozmowy kwalifikacyjnej kandydata obowiązuje egzamin z dyrygowania oraz gry na organach.

Wszystkie egzaminy odbywają się przed komisją. Klarowne zasady rekrutacji oraz wymogi stawiane kandydatom umożliwiają dobór przyszłych studentów posiadających wiedzę i umiejętności niezbędne do uzyskania w procesie dalszego kształcenia zakładanych efektów. Nie zawierają w sobie zapisów, które dyskryminowałyby jakąkolwiek grupę kandydatów. Wielkość rekrutacji dostosowana jest do potencjału dydaktycznego jednostki i jakości kształcenia.

Nakład pracy i czas niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – ogólnych, specyficznych i szczegółowych dla kierunku, poziomu kwalifikacji i profilu oraz modułu kształcenia określony poprzez system punktacji ECTS, Zespół Oceniający uznał za prawidłowy i ocenił pozytywnie.

2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Na badanym kierunku nie stworzono jednolitego systemu oceniania osiągnięć studentów. O zasadach oceniania i wymaganiach egzaminacyjnych decyduje każdy z prowadzących daną formę zajęciową. Raz ustalone reguły pozostają niezmiennie, chyba, że zostają zmodyfikowane w porozumieniu ze studentami; co ocenia się pozytywnie. Studenci mogą również zapoznać się ze skalą ocen oraz ogólnymi zasadami uzyskiwania zaliczeń egzaminów i lat studiów za pośrednictwem regulaminu studiów, który dostępny jest na stronie internetowej Uczelni. Studenci obecni na spotkaniu uznali system oceny ich osiągnięć za przejrzysty i sprawiedliwy, czują się doinformowani. Zdaniem Zespołu Oceniającego wymagania stawiane na egzaminach i zaliczeniach w pełni pokrywają się z programem zajęć, stanowiąc system oceny osiągnięć studentów zorientowany na proces uczenia się.

3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Mobilność studentów rozumiana w takich aspektach, jak: przeniesienie z innej uczelni, przeniesienie na inny kierunek studiów, zmiana specjalności w ramach kierunku studiów czy uczestniczenie w programach międzynarodowej wymiany stypendialnej, jest wspierana przez władze Wydziału. Stosowne procedury przeprowadzane są zgodnie z *Regulaminem Studiów Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu* (Rozdział VII).

Innym przejawem wspierania tej mobilności jest umożliwianie im uczestniczenia w:

- otwartych zajęciach dydaktycznych i realizacjach artystycznych prowadzonych na innych Wydziałach Akademii Muzycznej i innych uczelniach,
- międzyuczelnianych projektach artystycznych o zasięgu lokalnym (np. Dolnośląski Festiwal Nauki, Święto Nauki Wrocławskiej), ogólnopolskim (np. Ogólnopolski Konkurs Dyrygentów Chóralnych im. prof. Stanisława Kulczyńskiego w Akademii Muzycznej w Poznaniu) czy międzynarodowym (Międzynarodowy Turniej Dyrygentury Chóralnej „W stronę polifonii” w AMKL we Wrocławiu),
- konkursach i festiwalach muzycznych w Polsce i za granicą (np. Legnickie Conversatorium Organowe, XI Międzynarodowy Festiwal Muzyki Chóralnej im. F. Nowowiejskiego w Barczewie, 2012; VI Festiwal Muzyczny Chórów i Orkiestr „Lago di Garda” we Włoszech, 2012)

Studenci niechęć do wyjazdów w ramach programu Erasmus argumentują wyższym poziomem kształcenia na rodzimej Uczelni, większymi możliwościami udziału w zajęciach praktycznych, które odbywają się w trakcie roku akademickiego, oraz wysokimi kosztami wyjazdu.

Studenci znają pojęcie ECTS, znają możliwości systemu i możliwe zastosowania poza rodzimą Uczelnią. Uczelnia zapewnia możliwość wyjazdów zagranicznych i zachęca do nich studentów. Nie ma barier, które uniemożliwiałyby lub utrudniałyby korzystanie z oferty mobilności w trakcie studiów.

4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

System opieki dydaktycznej oferowany studentom wizytowanego kierunku skoncentrowany jest na procesie uczenia się poprzez godziny kontaktowe w formie wykładów, ćwiczeń, zajęć indywidualnych oraz poprzez pracę własną studenta. Nakład pracy własnej studenta został określony poprzez punktację ECTS. W opinii studentów punktacja ECTS została prawidłowo dopasowana do poszczególnych modułów.

Studenci wskazali, iż harmonogram zajęć dydaktycznych został opracowany w dogodny dla nich sposób, także rozkład zajęć w ciągu dnia został przez studentów oceniony pozytywnie.

Studenci zasadniczą część swojego planu zajęć uzgadniają indywidualnie z prowadzącymi zajęcia ćwiczeniowe. W opinii studentów system ten działa sprawnie i każdy jest w stanie odpowiednio dostosować swój indywidualny plan zajęć.

Studenci pozytywnie odnieśli się do form i metod dydaktycznych stosowanych na wizytowanym kierunku, określając je jako największe jego atuty. Studenci zgłosili jedynie uwagi dotyczące potrzeby zwiększenia liczby godzin kontaktowych z przedmiotów: dyrygentura oraz emisja głosu. Zwrócili także uwagę na potrzebę przesunięcia w planie studiów przedmiotów metodycznych, tak by znajdowały się na początku toku kształcenia.

Studenci pozytywnie odnieśli się do systemu opieki naukowej, a zwłaszcza do szerokiej oferty aktywności artystyczno-konkursowych, oferowanych przez Uczelnię. Studenci chętnie uczestniczą w pracach kół naukowych. Mają oni możliwość uczestniczenia w prowadzonych badaniach, w szczególności dotyczących wpływu muzyki na edukację dzieci. Uczestnictwo w badaniach przekłada się na możliwość poszerzenia zakresu realizowanych efektów kształcenia, dzięki wykorzystaniu regulaminowej instytucji Indywidualnego Planu Studiów. W ramach zajęć seminaryjnych studenci mają możliwość wyboru tematyki prac dyplomowych. W opinii studentów współpraca w ramach zajęć seminaryjnych ma charakter relacji mistrz-uczeń.

Informacje zawarte w ogólnodostępnych sylabusach należy ocenić pozytywnie. W ocenie studentów, sylabusy zostały skonstruowane w sposób czytelny i przejrzysty. Studenci sięgają do sylabusów celem sprawdzenia tematyki zajęć, czy literatury przedmiotu. Dodatkowo treści w nich zawarte są prezentowane studentom podczas pierwszych zajęć organizacyjnych z każdego modułu. W sylabusach zamieszczono informacje dotyczące założonych efektów kształcenia danego modułu, zasad i formy zaliczenia, literatury przedmiotu.

Studenci pozytywnie odnieśli się do metod motywacyjnych stosowanych przez Władze Wydziału w procesie kształcenia, a także poza nim. Zgodnie z §6 Regulaminu Studiów, za szczególne wyniki w nauce lub osiągnięcia artystyczne studenci mogą otrzymać nagrody uczelniane, bądź pozauczelniane. Jako ważny element motywujący, studenci wskazali stypendium rektora dla najlepszych studentów. Zasady przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów wizytowanego kierunku należy określić jako zgodne z art. 181 ust. 1 Ustawy.

Podział dotacji budżetowej został dokonany w porozumieniu z odpowiednim organem uczelnianego samorządu studenckiego, co spełnia przesłanki art. 174 ust.2 Ustawy. Studenci pozytywnie odnieśli się do stosowanego przez Wydział zakresu opieki materialnej i socjalnej, który pokrywa się z wymogami ustawowymi tj. zawiera podział na stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne i stypendium dla osób niepełnosprawnych.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci odnosili się do swojego Wydziału bardzo przychylnie. Wskazali oni, że gdyby mieli możliwość ponownego wyboru – ponownie wybraliby wizytowany kierunek AMKL. Na spotkaniu obecna była większość studentów wizytowanego kierunku.

Uczelnia deklaruje wsparcie rozwoju zawodowego studentów poprzez działalność Biura Promocji i Organizacji Imprez AMKL świadczącego m.in. usługi z zakresu doradztwa zawodowego. Studenci w większości nie otrzymują informacji na temat inicjatyw realizowanych przez Biuro. Rekomendowane jest zatem podjęcie działań mających na celu upowszechnianie wśród studentów wiedzy na temat zadań Biura i podejmowanych przez tę jednostkę inicjatyw.

Władze Wydziału wspierają studencki ruch kulturowy i społeczny poprzez przekazywanie wsparcia materialnego dla samorządu studenckiego, organizacji studenckich i kół naukowych. Samorząd studencki, angażujący się w liczne przedsięwzięcia społeczno-kulturowe ma zagwarantowany budżet, wydzielony ze środków Uczelni. Studenci zaangażowani w rozwój społeczno-kulturalny Wydziału pozytywnie oceniają jego działania w tym zakresie. Szczególnie doceniają oni aktywność Uczelni na polu animacji życia artystycznego otoczenia społecznego, w którym studenci chętnie uczestniczą.

W zakresie obsługi administracyjnej studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali na wysokie kompetencje pracowników administracyjnych oraz pozytywne nastawienie i chęć pomocy w indywidualnych sprawach studenckich.

Skargi i wnioski składane są przez studentów przede wszystkim w formie ustnej, bezpośrednio do Władz Wydziału – w większości przypadków są one rozpatrywane niezwłocznie. Taka forma załatwiania spraw wydaje się być najbardziej dogodna dla studentów. Opracowano także pisemną, wewnętrzną procedurę składania skarg i wniosków. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA nie wskazali na przypadki zastosowania tej procedury.

Zespół Oceniający dokonujący oceny jakości kształcenia na Wydziale Edukacji Muzycznej w 2009 roku, nie wnosił żadnych uwag dotyczących problemów zawartych w powyższym kryterium (Uchwała Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej Nr 45/2009 z dnia 05 lutego 2009 r.,

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia *kryteriów szczegółowych*

- 1) Procedura rekrutacyjna oparta jest na obiektywnych zasadach i zapewnia równość szans. Zdaniem studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA, procedura ta jest przeprowadzana w sposób dostosowany do specyfiki wizytowanego kierunku;
- 2) System oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, o czym studenci są informowani w ramach zajęć organizacyjnych. Studenci pozytywnie odnoszą się do stosowanego systemu oceny ich osiągnięć;
- 3) z perspektywy studentów struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja międzynarodowej mobilności studentów. Studenci mają możliwość odbycia części swoich studiów w zagranicznym ośrodku akademickim, a uzyskane tam osiągnięcia są uznawane na macierzystym Wydziale;

4) System pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia. Studenci nie zgłaszają większych uwag co do funkcjonowania Wydziału. Wyrażają oni przekonanie, że ukończone studia, stanowiące realizację ich artystycznych aspiracji, pozwolą na zatrudnienie zgodne z przedmiotem studiów.

VIII. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia został zatwierdzony Uchwałą nr 18/2009/2010 Senatu Uczelni z dnia 26 maja 2010 roku. Następnie system został wprowadzony w Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu na podstawie Zarządzenia nr 1/85/2011/2012 Rektora Uczelni z dnia 3 października 2011 r. Rektor Uczelni wydał w dniu 23 kwietnia 2014 roku Zarządzenie Nr 11/2014 w sprawie doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zgodnie z tym zarządzeniem system ma na celu wytyczenie i uporządkowanie ram działalności podejmowanej przez jednostki organizacyjne uczelni dla zapewnienia możliwie najwyższego poziomu kształcenia, pozostawiając jednak niezbędną swobodę działań, przy jednoczesnym wskazaniu misji uczelni i procedur oceny procesu dydaktycznego, wspólnych dla wszystkich kierunków.

Elementem doskonalenia jakości procesu dydaktycznego jest także ocena działalności dydaktycznej poszczególnych pedagogów. W skład tej oceny wchodzi m.in. hospitacje przeprowadzane na zajęciach oraz ankieta dla studentów przeprowadzana po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych (w teczkach osobowych wszystkich nauczycieli akademickich z minimum kadrowego znajdują się aktualne, wypełnione formularze oceny ich pracy). Wyniki ankiety są uwzględniane przy dokonywaniu okresowej oceny nauczycieli akademickich, a za jej przeprowadzenie odpowiedzialny jest dziekan wydziału lub wyznaczona przez niego osoba.

W Uczelni opracowano formularze ankiet, które anonimowo wypełniają studenci w celu pozyskania informacji na temat ich opinii o: działalności dydaktycznej poszczególnych nauczycieli akademickich; efektywności kształcenia w uczelni (w kategoriach nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych); programie kształcenia oraz jakości funkcjonowania uczelni, wymiaru nakładu pracy przeznaczonego na kształcenie w ramach przedmiotu. Absolwenci Akademii objęci są monitorowaniem kariery zawodowej, w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Monitorowanie dokonuje się poprzez ocenę efektywności kształcenia uczelni, w kategoriach nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Absolwenci, w szczególności po ukończeniu trzech i pięciu lat od ukończenia studiów, wypełniają stosowny formularz ankiety. Za przeprowadzenie ankiety wśród absolwentów oraz opracowanie jej wyników odpowiedzialne

jest Biuro Promocji i Organizacji Imprez. Również pracownicy uczelni niebędący nauczycielami akademickimi wypełniają ankietę, wyrażając w ten sposób swoją opinię o jakości funkcjonowania uczelni. W celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy przeprowadzane jest badanie potencjalnych pracodawców zatrudniających absolwentów Akademii Muzycznej. Badanie dotyczy w szczególności oceny efektywności kształcenia w uczelni. Za przeprowadzenie ankiety wśród pracodawców oraz opracowanie jej wyników odpowiedzialne jest Biuro Promocji i Organizacji Imprez. Listę potencjalnych pracodawców, którzy mają być objęci badaniem ustala osoba odpowiedzialna za przeprowadzenie badania oraz przewodniczący Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, którym jest prorektor ds. dydaktycznych. Zespół odpowiedzialny jest w szczególności za: analizę i ocenę informacji pozyskanych za pośrednictwem badań ankietowych; ewaluację procesu zapewnienia jakości kształcenia; nadzór nad działaniem Wydziałowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia powoływanych przez poszczególnych dziekanów.

Doskonalenie programu kształcenia dokonuje się poprzez analizę wyników ankiet i wyciągania wniosków płynących z tej analizy. Problematyka ta jest podejmowana na posiedzeniach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a następnie przedstawiana i dyskutowana na posiedzeniach Rady Wydziału. Wnioski przedstawiane są na posiedzeniu UZZJK i stają się podstawą do weryfikacji stosowanych procedur w ramach WSZJK. Uczelniany Zespół sporządza sprawozdanie z analizy i oceny informacji, wraz z sugestiami dotyczącymi ewentualnych proponowanych zmian w różnych obszarach funkcjonowania uczelni. Sprawozdanie to przedstawiane jest Rektorowi.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, iż dostrzegają efekty funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia. W wyniku analizy ewaluacji zajęć dydaktycznych doszło do zmian kadrowych w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów. Zmodyfikowano także plany studiów i siatki godzin. Mimo podnoszonego przez studentów żmudnego charakteru procesu ewaluacji, w ich opinii potrzeba zapewniania i budowy kultury jakości kształcenia jest ważna, ze względu na bieżąco dokonywane modyfikacje i usprawnienia procesu kształcenia.

2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia i działań podejmowanych przez jednostkę, mających aktywizować uczestników i beneficjentów procesu kształcenia do podnoszenia jego jakości, jest znaczący. Większość z nich jest pracownikami tej Uczelni lub jej absolwentami prowadzącymi czynną działalność artystyczno- pedagogiczną. Fakt ten w sposób naturalny zwiększa ich zainteresowanie - jako przyszłych pracodawców - jak najlepszym przygotowaniem studentów kierunku do zawodu poprzez przenoszenie swoich doświadczeń na grunt kształtowania koncepcji kształcenia.

Również studenci wizytowanego kierunku czynnie uczestniczą w procesie zapewniania i budowy jakości kształcenia poprzez udział w funkcjonującym w Jednostce wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia. Udział ten polega na współpracy studentów zrzeszonych w samorządzie studenckim z Władzami Wydziału w zakresie przeprowadzenia

ewaluacji zajęć dydaktycznych. Studenci zasiadający w Radzie Wydziału są konsultowani co do sposobu przeprowadzenia badania w ramach wizytowanego kierunku, a także uczestniczą w technicznym przeprowadzeniu badania.

Zespół Oceniający dokonujący oceny jakości kształcenia na Wydziale Edukacji Muzycznej w 2009 roku, nie wnosił żadnych uwag dotyczących problemów zawartych w powyższym kryterium (Uchwała Prezydium Państwowej Komisji Akredytacyjnej Nr 45/2009 z dnia 05 lutego 2009 r.,

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ Biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	X	X	X	X	X	X
umiejętności	X	X	X	X	X	X
kompetencje społeczne	X	X	X	X	X	X

+ - **pozwala na pełne osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

+/- - **budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

- - **nie pozwala na osiągnięcie** zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Wydział wypracował przejrzystą strukturę zarządzania wizytowanym kierunkiem oraz dokonuje systematycznej i kompleksowej oceny efektów kształcenia, zorientowanej na doskonalenie ich jakości. W tym celu dokonywany jest bieżący monitoring realizacji procesu kształcenia: monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie kształcenia, ocena jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia, monitorowanie warunków kształcenia, weryfikacja zakładanych efektów kształcenia, ocena dostępności informacji na temat kształcenia, badanie losów absolwentów uczelni, zapobieganie zjawiskom patologicznym, procedury wdrażania planów naprawczych. Wyniki tej oceny są upowszechniane i stanowią podstawę zmian programu studiów oraz metod realizacji,

2) Interesariusze zewnętrzni, wewnętrzni oraz studenci wizytowanego kierunku uczestniczą w funkcjonowaniu wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Studenci zasiadający w Radzie Wydziału mają wpływ na techniczną organizację procesu ewaluacji. Ogół studentów uczestniczy w wypełnianiu kwestionariuszy ankietowych. Studenci pozytywnie odnoszą się do potrzeby zapewniania budowy kultury jakości kształcenia.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji	X				
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna	X				
6	przewodzenie badań naukowych	X				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Zespół Oceniający PKA stwierdza, że kierunek „edukacja artystyczna w zakresie sztuk muzycznych” prowadzony na Wydziale Edukacji Muzycznej, Chóralistyki i Muzyki Kościelnej Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, posiada pełne możliwości uzyskania zakładanych efektów kształcenia i możliwości dalszego rozwoju kierunku. Procedury stosowane w Jednostce zapewniają również wysoką jakość kształcenia. Należy podkreślić że takie kryteria jak: **cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji, infrastruktura dydaktyczna oraz prowadzenie badań naukowych** otrzymały ocenę wyróżniającą, natomiast pozostałe ocenę w pełni.

O prawidłowym działaniu wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia świadczą między innymi sukcesy odnoszone przez studentów wizytowanego kierunku. biorących udział w festiwalach i konkursach muzycznych. Na podkreślenie zasługuje również fakt szerokiej współpracy władz Jednostki ze studentami w sprawach dotyczących problemów kształcenia.

Uwaga: jeżeli wyjaśnienia przedstawione w odpowiedzi na raport lub we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z wizytacji będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen raport powinien zostać uzupełniony. Należy syntetycznie omówić wyjaśnienia, dokumenty i dodatkowe informacje, które spowodowały zmianę oceny (odnieść się do każdego kryterium odrębnie, a ostateczną ocenę umieścić w Tabeli nr 3).

Tabela nr 3

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	Wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

za Zespół Oceniający

prof. dr hab. Joachim Pichura

